

Руслана Адамович,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,
спеціальність 061 Журналістика,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
Науковий керівник –
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри журналістики,
заступник декана факультету філології і журналістики
з наукової роботи та міжнародного співробітництва
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
Олеся Мединська

ВОЄННИЙ КОНТЕНТ ІНФОРМАЦІЙНОГО АГЕНТСТВА «УКРІНФОРМ»: ПРОБЛЕМНО-ТЕМАТИЧНИЙ ТА ЖАНРОВИЙ ВИМІРИ

Збройна агресія РФ проти України стала викликом для українського суспільства та медіапростору. З огляду на це виникла потреба «формувати якісне інформаційне поле задля об'єктивного моделювання воєнної реальності, порушувати важливі питання, пов'язані з перебігом війни» [1]. У цьому контексті актуальним є дослідження воєнного контенту інформаційного агентства «Укрінформ».

У сучасному журналістикознавстві існує низка досліджень щодо медіатизації війни. «Інформаційна війна була предметом аналізу Л. Гришко, Я. Жаркової, О. Курбана, О. Лещенка, Г. Почепцова, Н. Семен, Р. Черниша, Н. Шульської. Висвітленню російсько-української війни в медіа присвятили свої наукові розвідки такі вчені, як В. Лизанчук, А. Моргун, В. Жугай, Л. Чернявська, О. Мельникова-Курганова та ін.» [1]. Правові особливості воєнного контенту в медіа вивчала О. Цапок.

Мета наукової розвідки – дослідити проблемно-тематичний та жанровий аспекти воєнного контенту інформаційного агентства «Укрінформ».

Хронологічні межі дослідження – липень-серпень 2024 року.

Спершу окреслимо дефініцію поняття «контент» та «воєнний контент». Дослідниця В. Шевченко зазначає, що «контент – це комбінований термін, що характеризує будь-яку інформацію; контентом є вміст, будь-яке інформаційно значуще наповнення інформаційного ресурсу (газети, журналу,

радіо- чи телепрограми, вебсайту тощо), а саме: тексти, графіка, аудіо, мультимедіа, тобто інформація, призначена для медіаспоживача» [4, с. 12].

На нашу думку, воєнний контент – це текстові, візуальні або аудіальні матеріали, що висвітлюють бойові дії, процеси та наслідки збройної агресії. Він охоплює як оперативну інформацію про бойові дії, так і матеріали про вплив війни на суспільство, довкілля та міжнародні відносини.

Для аналізу воєнного контенту ми обрали українське національне інформаційне агентство «Укрінформ». Інтернет-ресурс позиціонує себе як онлайн-медіа, яке працює з 1918 року [2]. ІА висвітлює політичне, економічне, культурне, суспільне життя в Україні та за кордоном. Сайт містить такі тематичні рубрики, як війна, політика, економіка, світ, суспільство, культура, регіони, спорт, діаспора, фактчеки, відбудова, тимчасово окуповані. Щоденно інформаційне агентство надає своїй аудиторії повну та об'єктивну картину подій: більш як 500 новин за добу, ексклюзивні коментарі та інтерв'ю, фоторепортажі, інфографіку.

«Укрінформ» є універсальним ІА, охоплює всі сфери життєдіяльності людини, проте домінує інформація про широкомасштабне вторгнення російських військ на територію України (85 %).

Для досягнення мети дослідження опрацьовано 2288 матеріалів. Проаналізувавши воєнний контент інформаційного агентства «Укрінформ» за липень-серпень 2024 року, констатуємо, що журналісти висвітлюють різні аспекти російсько-української війни, зокрема артикулюють такі теми: *хід воєнних дій, зведення від Генштабу* («На фронті за добу – 189 зіткнень, найбільше – на Покровському та Торецькому напрямках», 02.07.2024; «Росіяни за добу понад 150 разів обстріляли Невське та Макіївку на Луганщині», 02.07.2024; «Росіяни за добу 408 разів били по Запорізькій області, є поранений», 01.08.2024; «На фронті 71 бойове зіткнення, ворог продовжує обстріли з різних видів озброєння», 11.08.2024); *операція ЗСУ на Курщині* («Курська битва: швиденько, замечена роспропом під килим», 21.08.2024; «Операція України на Курському напрямку стала серйозним ударом по наративу Путіна – Боррель», 21.08.2024; «Курська операція показала, що Путіну важливіше утримати окуповані території, а не захистити власні – Зеленський», 24.08.2024); *навчання українських військових* («Бої в траншеях та окопах: у Британії українські військові тренуються штурмувати ворога», 18.07.2024; «У Генштабі показали, як українські бійці тренуються на системі ППО Starsreak у Британії», 22.07.2024; «Вишкіл у лісах: хто кого і як навчає для спротиву ворога», 03.08.2024); *мобілізація військовозобов'язаних* («Мобілізація без ТЦК: Генштаб пропонує зміни до порядку призову», 01.08.2024; «Рада

планує виправити колізії в законі про мобілізацію – депутат», 08.07.2024; «Мобілізація совісті», 09.07.2024; «Мобілізація без ТЦК: Генштаб пропонує зміни до порядку призову», 01.08.2024; «Командир зможе без ТЦК мобілізувати військовозобов'язаного у свою частину – законопроект», 05.08.2024; «В Україні покажуть реаліті-проект про мобілізацію «Шлях солдата», 02.08.2024); *надання військової допомоги Україні* («Нідерланди нададуть Україні додатковий комплекс Patriot – Кулеба», 07.07.2024; «Зеленський обговорив із Мелоні ППО для України», 12.07.2024; «Країни ЄС готові вжити заходів для прискорення постачання військової допомоги – Кулеба», 29.08.2024); *обстріли населених пунктів та об'єктів критичної інфраструктури* («На Херсонщині минулої доби внаслідок ворожих ударів одна людина загинула, ще одна поранена», 01.07.2024; «Російська армія за добу поранила п'ятьох жителів Донеччини», 02.08.2024; «Росіяни за добу 429 разів обстріляли Запорізьку область, двоє поранених», 02.07.2024; «Білі Янголи» вивезли літнє подружжя з прифронтової Єлизаветівки на Донеччині», 03.08.2024); *бронювання військовозобов'язаних* («В уряді роз'яснили особливості бронювання працівників ОПК», 16.07.2024; «У Міноборони анонсували запуск нової послуги – «Бронювання», 16.07.2024); «У «Дії» запустили послугу бронювання працівників», 17.07.2024; «У Держслужбі з надзвичайних ситуацій 10 % співробітників не матимуть бронь від мобілізації», 20.07.2024; «Через Дія забронювали вже понад 34 тисячі працівників підприємств», 22.07.2024) тощо.

Аналізуючи жанровий спектр воєнного контенту інформаційного агентства «Укрінформ», зазначаємо, що матеріали про російсько-українську війну продукуються в інформаційних (90,5 %) та аналітичних жанрах (9,5 %). Відсотковий еквівалент представлено на рисунку 1.

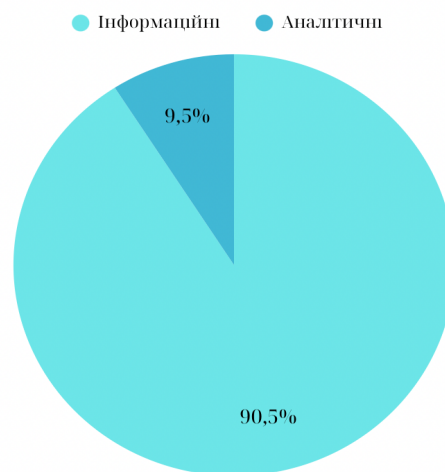

Рис. 1. Частка інформаційних та аналітичних матеріалів на воєнну тематику за аналізований період

Варто зазначити, що кількість публікацій щомісяця змінювалась. Загалом за липень опубліковано 1111 матеріалів (заміток – 921, репортажів – 20, звітів – 65, інтерв'ю – 17, оглядів – 53, коментарів – 26, кореспонденцій – 1, статей – 11), а за серпень – 1177 (заміток – 969, репортажів – 16, звітів – 73, інтерв'ю – 15, оглядів – 53, коментарів – 34, кореспонденцій – 1, статей – 12, розслідувань – 1). Жанрова палітра матеріалів інформаційного агентства Укрінформ відображена на рисунку 2.

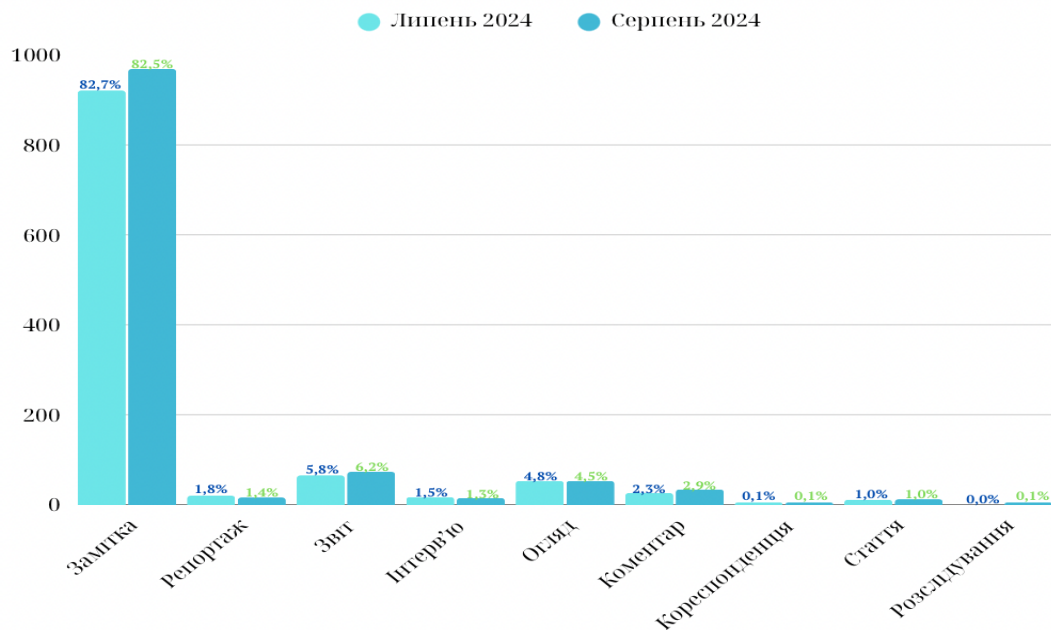

Рис. 2. Жанрова палітра матеріалів ІА Укрінформ за липень-серпень 2024 р.

Отже, «Укрінформ» – національне інформаційне агентство, яке з початку повномасштабного вторгнення РФ на територію України активно продукує воєнний контент. Провідними темами є висвітлення новин із фронту, зведення Генштабу про втрати ворога, правові, етичні аспекти мобілізації, удосконалення механізму призову, бронювання військовозобов'язаних, обстріли населених пунктів та об'єктів критичної інфраструктури.

Жанрова палітра публікацій про російсько-українську війну ІА «Укрінформ» є досить різноманітною. Воєнний контент представлений у таких жанрах, як замітка, репортаж, інтерв'ю, звіт, коментар, стаття, огляд, кореспонденція, розслідування. Варто зазначити, що в медіатекстах домінують інформаційні жанри.

Список використаної літератури

1. Мединська О., Урманець І. Жанрово-тематична парадигма воєнного дискурсу регіональних онлайн-медіа «Репортер» та «Панорама». *Українська*

журналістика у світовому інформаційно-комунікаційному контексті: здобутки і перспективи: зб. наук. пр. за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції / упоряд. Н. Желіховська, А. Волобуєва, І. Євдокименко, Н. Сидоренко. Київ, 2023. С. 314–320.

2. Укрінформ. <https://www.ukrinform.ua>

3. Цапок О. Правові особливості висвітлення воєнного контенту у вітчизняних медіа. *Журналістика майбутнього: виклики, тенденції, перспективи розвитку*. URL: <https://eprints.cdu.edu.ua/6595/1/30.pdf>

4. Шевченко В. Особливості контенту в журналістиці та видавничій справі. *Мультимедійний контент*: конспект лекцій з навчальної дисципліни. Київ, 2016. С. 6–99.